

GEZONDHEID

Morgen is het Wereld Alzheimer Dag. Steeds meer mensen dementeren. Vergrijzing en het wegtrekken van jongeren naar de stad zadelen vooral het platteland met een flinke opgave op.

Stijging dementie is

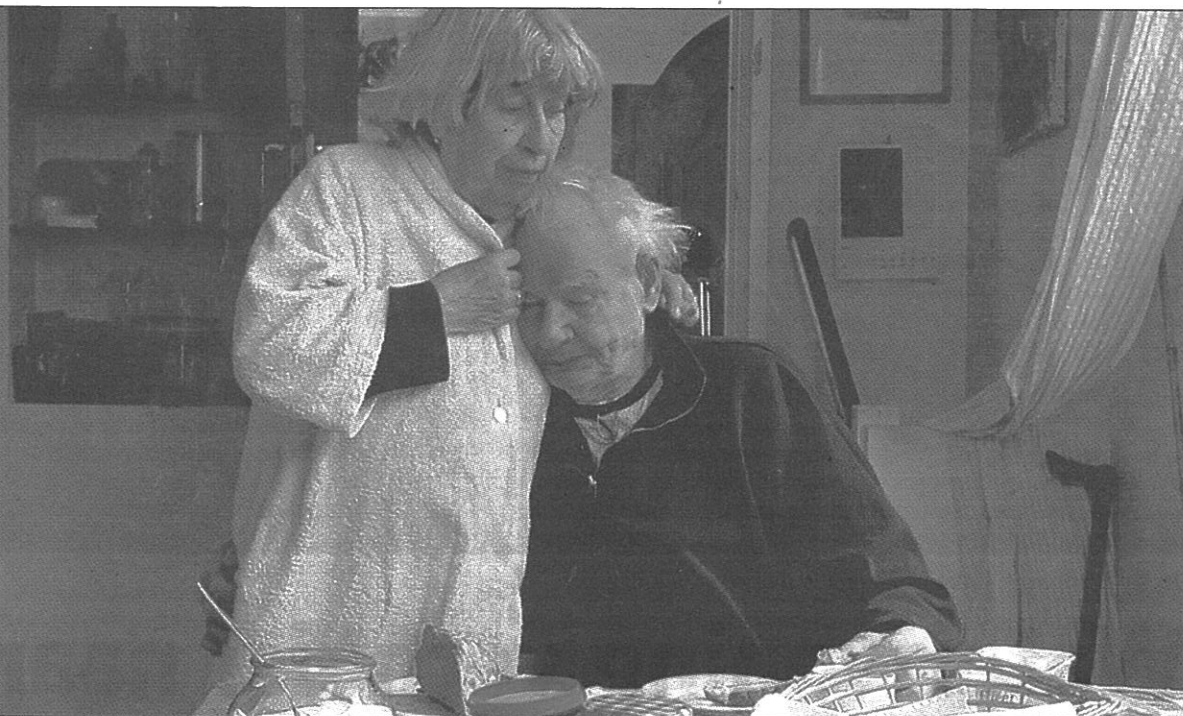
Overijsselse gemeenten, zorginstellingen en mantelzorgers moeten zich voorbereiden op een forse toename van het aantal dementerenden, komende jaren.

door **Caspar van Oirschot**

Een verdubbeling, verdrie- of zelfs verviervoudiging van het aantal dementerenden. Het duurt nog even, maar dat gebeurt, ja, daar wijzen alle prognoses op. Medio 2050 telt Nederland krap een half miljoen mensen met een vorm van dementie, zo'n 30.000 van hen wonen dan in Overijssel. De schattingen zijn gebaseerd op de veranderingen in de samenstelling van de bevolking. Belangrijkste verklaring voor die explosieve

stijging: de vergrijzing. Er komen niet alleen steeds meer ouderen bij dankzij de babyboomgeneratie; mensen blijven ook nog eens langer leven. Een secundaire factor is de toegenomen kennis over de vormen van dementie. Signalen van dementie worden eerder dan voorheen her- en onderkend. Die stijging wordt bovengemiddeld gevoeld in plattelandsgemeenten omdat de vergrijzing daar relatief gezien het hardst toeslaat; jongeren trekken vaak naar de stad voor werk of studie, ouderen blijven 'achter'. Ter illustratie: het aantal dementerenden in een stad als Deventer stijgt tot 2030 met ongeveer de helft, terwijl in plattelandsgemeenten Olst-Wijhe bijna een verdubbeling wordt voorspeld. Stad of platteland: de consequenties van de toename van dementie worden overal gevoeld. Coby Klomp is senior adviseur seniorenbeleid bij Arcon. Dit advies- en onderzoeksbureau uit het

Twentse Borne is onder meer gespecialiseerd in seniorenbeleid. Zijn gemeenten, mantelzorgers en zorginstellingen opgewassen tegen de forse toenames van patiënten met dementie? Coby Klomp stelt dat daar geen kant-en-klaar antwoord op te geven is. Dat er komende jaren meer plaatsen voor dementerenden nodig zijn in de vorm van kleinschalige woonvormen, is duidelijk. Maar er is meer nodig. Klomp onderscheidt drie fasen in het proces van dementie. In de eerste fase woont een dementerende in 70 procent van de gevallen thuis, de helft daarvan als alleenstaande. Geleidelijk aan is er meer mantelzorg nodig, een gemiddelde patiënt heeft er dan drie. In de tweede fase heeft de nog thuiswonende dementerende meer hulp nodig. Er is mantelzorg - vaak intensief - en dagopvang nodig. In de laatste fase is de dementerende

Beeld uit de documentaire film Niet zonder jou (2010) over het echtpaar Lataster-van Hall waarvan de vrouw te kampen heeft met dementie. foto ANP

7,5 miljard euro

bedragen de geschatte totale kosten van dementie in Nederland in 2010.

500.000

mensen in ons land lijden medio 2050 aan een vorm van dementie, verwacht Alzheimer Nederland.

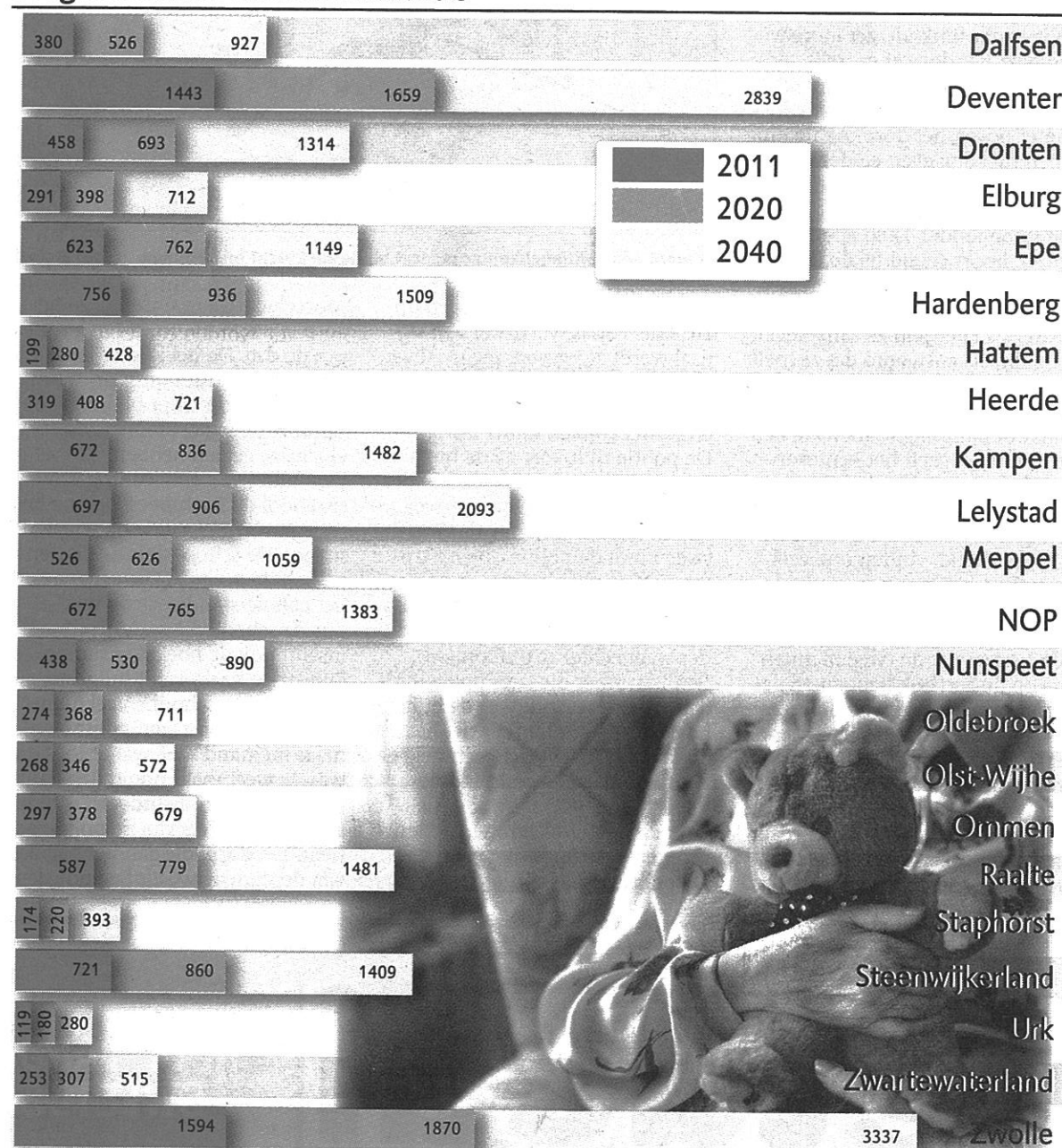
zorg

de helemaal afhankelijk van zorg, de gang naar een verpleeghuis is bijna onvermijdelijk. Patiënten kampen gemiddeld bijna zeven jaar met dementie, twee jaar daarvan zijn ze aangewezen op een verpleeghuis.

Klomp stelt dat er 'winst' te boeken is door de eerste en tweede fasen te rekken, zodat fase drie - verblijf in een verpleeghuis à 5700 euro per persoon per maand - bekort wordt.

Daarvoor is het echter wel nodig, stelt Klomp, dat de betrokken partijen elkaar beter dan nu weten te vinden. Het gaat dan vooral om betere begeleiding van patiënten en mantelzorgers. 'Zorgbegeleiders' kunnen patiënten en mantelzorgers helpen de weg in het woud van regelingen en instellingen te vinden; er zou een maand per jaar per patiënt verpleeghuis mee bespaar worden. Inzet van domotica - het doorvoeren van automatisering in de huishouding - en stimulerende sociaal-culturele activiteiten en goede welzijnsvoorzieningen kan ook helpen. Nu is het door regelgeving nog lastig dat te realiseren. „Maar de veranderingen binnen de AWBZ (die richting gemeenten gaat, CvO.) en de Wmo bieden daartoe mogelijkheden”, aldus Klomp. „Goed voor de kwaliteit van leven en het is efficiënter en dus goedkoper.” Klomp pleit er wel voor de expertise van mantelzorgers mee te nemen. „Hun stem mag wel wat duidelijker gehoord worden.”

Prognose aantal mensen dementie

© de Stentor/Margarita Birutyte/Bron: Alzheimer Nederland

Dementie verzamelaar hersenaandoeningen

● Dementie is een hersenaandoening die zenuwcellen en verbindingen tussen zenuwcellen vernietigt en zo het functioneren van hersenen aantast. Eén op vijf mensen wordt er door getroffen. Dementie is een verzamelnaam voor ruim vijftig ziektes, Alzheimer en vasculaire dementie zijn bekende vormen. De

eerste symptomen zijn doorgaans geheugenverlies, in latere stadia is vaak sprake van karakterverandering. Patiënten verliezen de regie over hun eigen leven en worden steeds meer afhankelijk van zorg door anderen. De ziekte is niet te genezen; er zijn wel medicijnen die het aftakelingsproces vertragen.

Films over ziekte van Alzheimer

DEVENTER - In Filmhuis De Keizer draait morgen de film 'Verdwaald in het geheugenpaleis' van Klara van Es (20.30 uur). Deze documentairefilm handelt over het verlies van identiteit en houvast door de ogen van mensen met Alzheimer. De Centrale Bibliotheek op de Brink vertoont dinsdag 27 septem-

ber de documentaire 'Voor eeuwig de jouwe' (Lasse och Ulla) van Johanna Winblad. Deze voorstelling begint om 15.00 uur. De toegang is gratis. Vrijwilligers van de Alzheimer Vereniging Nederland, afdeling Deventer zijn aanwezig om informatie te geven en na te praten. Aanmelden: info@obdeventer.nl.

Vernieuwde

Welkom op de website van de Alzheimer Vereniging Nederland